

2500. Laitila. 9. Simpukan kuorten sekaista maata, Hauk-
vuoren juurella olevista luolista.
10. Hiedaksi murenevaa kiveä ja polt. savi-
palasia.

Kuturmäen raunio Muurlassa.

- Muurla. 11. Useita palasia poltettua luuta.

(Maanäyte poissa)

2501. Löytöjä vanhoista linnoista ja muista
kiinteistä muinaisjäännöksistä Satakunnassa ja
Hämeessä, joita maist. Hj. Appelgren kaivatti
suvella 1886.

Kauttuan Linnavuori Eurassa.

- Eura. N. $\frac{1}{2}$ ven. virstaa Kauttuan rautaruukis-
ta lounaasen on tämä n. 100 ask. avaruinen
ja 75 - 100 jalan korkuinen Linnavuori. Kat-
keamaton, verraten hyvin säilynyt valli, 2-3,50
m. l., ulkopuolelta 1,20-1,30 m. ja sisäpuo-
lelta 1 m. korkuinen, kiertää sen harjan lou-
naispuolta, josta se on loivempi. Valli on
keskeltä purkaunut vähän matkaa. Ulkopuolel-
ta vallia sekä vallin perustasta ei kaivet-
taessa tavattu mitään esineitä. Kaivoksista
vallin sisässä tuli esiin muutamia muinais-
muistoja. (Ktso Appelgren, kertom. Tutkim.
Länsis. ja Häm. suvella 1886, v.2., ynnä
kuvat.)

A.K:n pöy-
täk.25/IV
1887 § 7.

1. Kappale pyörästettyä saviesinettä. Ehkä

2501.
Eura.

- palanen samanlaista reijällistä pyörää, joka on löydetty Harolan Linnaluodosta Kokemäeltä.
2. Kannaton rautanaula ja litteä rautapalanen (ruotokappale?).
  3. Saviastian kappaleita, koristetut kolmella aaltoviivalla.
  4. Kaksi maanäytettä: "ravaksi rauennutta hyperiittiä?"
  5. Useita palasia raudankuonaa ja polt. luukappale.
  6. Isoja tönkkiä puoleksi sulatettua rautamalmia.

kons.pkirj.
17.12.88.

Kokemäki.

Harolan Linnaluoto Kokemäellä.

Tämä linnaluoto on Huivoon koskessa Harolan ja Huivoon kylien välillä, Tessun talon alueella. Se on n. 175 ask. p., 125 ask. l., 15-25 jlk. korkea ja epäsäännöllisesti neliskulmainen. Rantasyrjät ovat melkein pystysuorat, paitsi luoteispuolella, jossa on vähäinen notko. Notkon poikki käy 3 m. levyinen kivijono, kenties valli. Pohjoisnokalla saarta on nurmettunut, matala kiviroukkio, 9-11 m. ristiinsä. Toinen epäselvempi roukkio on saaren itäsyryllä.

Kaivoksia toimitettiin saaren länsisyryllä, josta ennen oli löytynyt myöhemmän rautakauden muotoa oleva keihäänkärki; samoin kaivettiin mainittu kiviroukkio saaren pohjoispäästä. (Ktso tarkemmin Appelgren, Kertom. ynnä kuvat.)

7. Keihäänkärki, myöhemmän rautakauden muotoa, jäljellä olevan ruodontyngän kanssa 284 mm. p., -näköinen, kummaltakin puolelta pitkin pituuttansa keskeltä harjalla. Saa-

rahvas
V
Hillemäki
7-24

2501.
Kokemäki.

- tu Tessun talosta ja löydetty ainakin 5 v. takaperin rannalta Linnaluodon länsikulmalta, paikasta, johon oli vierinyt maata törmästä.
8. Isompia ja pienempiä palasia reijällisiä savipyöriä, muutamit poltettuja, toiset polttamattomia.
  9. Saviastian palasia, eri paksuisista astioista, yksi varustettu pienillä painetuilla kehäkoristuksilla.
  10. Joukko poltettuja, pieniä savipalasia.
  11. Jonkun elukan poltettuja savikoteloita. (Kenties helminä käytetyt.)
  12. Hevosen hampaanpalasia.
  13. Pieni, vaalakka, tulessa ollut lasipalanen.
  14. Kaksi vähäistä liuskarettä ukonkiveä.
  15. Pieni palanen rautalevyä, kenties veitsestä.
  16. Muutamia palasia rautamalmia, yksi isompi. Nroissa 7-16 luetellut esineet on saatu kaivoksesta saaren länsirannalta. Kivirauhiosta luodon pohjoispäässä ovat seuraavat esineet:
  17. Rautasolki, -näköön. (Vrt. J.R.Aspe-
lin, Muinaisj. IV, kuv. 1423., Äimälän kalmisto.)
  18. Kappale sieraa.
  19. Palanen polttamatonta savipyörää. (Vrt. n:ro 8 tässä luettelossa).
  20. Pyöreäpäinen rautalevy, osa jostakin isomasta kalusta (?), -näköinen. Luotimen kärkestä.
  21. Joukko saviastian palasia.
  22. Ympyräisessä muotissa ollut kappale savea ja raudankuonaa.
  23. Suuri joukko osaksi sulatettua rautamalmia ja kuonaa.

not 2583:21
Hovimaa

k.pkirj.
20.1.88.

k.pkirj.
17.12.88.

2501. 24. Polttamatonta luuta, muutamia palasia.

Kokemäki.

Hiukkasaari Tyrvällä.

Tyrvää.

Hiukkasaari on Kokemäenjoen niskassa, Kaukolan ja Tyrvään kylien välissä. Sen kahden puolen on ennen ollut kova koski, joiden perkkauksesta saari on laajentunut alku peräisestänsä. Saaren kunnaalla näkyy 400 ask. pituinen katkeamaton valli, jonka rakenteessa ei kuitenkaan voinut huomata säännöllisyyttä. Sen synnystä y.m. kts Appelgr. Kertom., vihko 2, kuvineen.

Vallin sisälle tehdystä 6,30 m. pit. ja 3,30 - 2,30 m. lev. kaivoksesta tulivat esiin seuraavat muinaiskalut:

25. Kappale sieraa (?), ympyräinen, toiselta sivulta ja laidoilta hiottu kivipalane, löydetty vallin sisäsyrystä, 0,40-0,60 m. syvyydestä sen pinnasta.
26. Palanen ohkaista rautalevyä, jossa on yksi reikä kulmassa.
27. Pieni palanen tiilikiveä.
28. Joukko kuutilokiven liuskoja ja vähän pajan kuonaa.

Linnavuori Pentin maalla Karkussa.

Karkku.

Tässä vuorella, joka on Kojolan kylän alueella eteläpuolella Kulovettä Karkussa, n. $\frac{1}{2}$ virstan päässä Pentin talosta, on valleja ja muita nähtävästi ihmiskäsin tehtyjä kivilatomuksia, vaan muinaisesineitä tuli siitä kaivettaessa esiin sangen vähän (Ktso Appelgrenin, Kertom., 2 vihko ynnä kuvat.)

29. Veitsen muotoinen hiomaton kivilohkale,

2501. joka on laidoilta syöpynyt, ikäänkuin raspat-
Karkku. tu. Löytynyt vuoren päältä, neliönmuotoisesta
kivilatomuksesta.

30. 2 Maanäytettä.

Arasalo Ikalisissa.

Ikalinen.

Tämän niminen luoto on Kyrösjärven itä-
rannalla olevan Ison-Röyhiön kylän edustalla
olevan Salon saaren lounaispuolella, johon se
varsinkin kuivan veden aikana onkin kannak-
sella yhdistetty. Arasalossa kolme vuoren nys-
tyrää, joista luoteisin on Vähä-Iitun maalla
ja on korkein, nim. n. 100 jlan paikoille
korkea; leveys on n. 50 ja pituus n. 70 -
100 ask. Mäen kaakkoisrinteellä on viimeinen
jäännös hajotettua vallia, puoliympyräisessä
kaaressa. Katkonaisena jatkuu vallin jälki
melkein ympäri saaren. Kivilatomuksia, pieniä
tarhoja on mäellä ja pari lähellä valliakin,
sen sisäpuolella. Kaivatettaessa tuli sekä
vallinvierisestä tarhasta, että mäellä olevas-
ta paksu hiilikerros pohjalta vastaan. (Ktso
Appelgren, Kertom. ynnä 5 siihen liitettyä
kuvaa tästä muinaisjäännöksestä.)

31. Tasataltta vaalean harmaasta kivistä, 94
mm. p., terältä 26 mm. l., 19 mm. pks., ai-
noastaan terältä hiottu, poikkil. .

32. Yksi liuskare ukonkiveä. Kumpikin numero
kaivoksesta vallin viereltä.

33. Neljä liuskareta ukonkiveä, vuoren pääl-
lä olevasta kaivauksesta.

Pikonlinna Kangasalla.

Kangasala.

Tämä linna on hyvin vähäpätöinen, eikä

2501. siitä senvuoksi olekaan kertomuksessa mitään
Kangasala. mainittu.

34. Maanäyte, punervaa hiukkamultaa.

Rapolan vuori Sääksmäellä.

Sääksmäki. Tämä vuori on Voipaalan kylän takana, lähellä Rautonselkää Rapolan talon maalla. Luonnon muodostumainsa puolesta on se sopiva pakopaikaksi, sillä siinä on kaksi vuoren harjannetta rinnan, jotka sulkevat välissä syvänlaisen laakson ja valleilla on sen turvallisuutta vielä lisätty. Kivilateita on myöskin mainitussa linnanhaudassa. Mitään esineitä ei ilmestynyt näistä latomuksista, joita purjettiin parista kolmesta paikasta. (Ktso Appelgren, Kertom. vihko 3 ynnä siihen kuuluvat kuvat.)

35. Maanäyte, punaista hiekkaa, linnan luoteiskulmassa vallin alta pistävästä kummusta.

Valkiakosken Linnasaari Sääksmäellä.

Sääksmäki. Linnansaari-niminen luoto, 130 m. p., 60 m.l. ja noin 20 jlk. kork., on Tohkon maalla $\frac{1}{2}$ virstan päässä Valkiakosken paperitehtaalta. Keskellä saarta on kahden rakennuksen perustus kivilateinensa ja rannoilla kulkee matala vallin harja, vallihauta ja ulkovalli. Sisävallin sisäpuolella on kolme vähäistä kumpua ja yksi 6 m:n pituinen kuoppa. Kaivettaissa ei eteläkulmassa olevasta porttikäytävästä tullut vastaan mitään esineitä. Toisesta kaivoksesta keskeltä saarta isoimman huoneenperustuksen nurkalta kohdattiin hiiliä kolmessa eri kerroksessa sekä

2501. Sääksmäki. kohta mainittava tavara. (Ktso Appelgr. Ker-
tom. IV vihko ynnä kuvat).
36. Poltettuita luita, raudan kuonaa ja pa-
lasia ukonkiveä sekä maanäyte punaista hie-
noa hietaa.
- Tulensija Yliojan maalla Ison Röyhiön
kylässä Ikalisten p:ssä.
- Ikaalinen. 37. Soikea rengassolki ynnä kaksinkertainen
paljin.
38. Soikea rautainen vanne l. holkki.
39. Palanen limsiötä ja ukonkiveä.
40. Poltettua savea, kenties arinan pohjas-
ta ja pieni kylkiluun kappale.
2502. Luettelo muinaistieteellisistä esineistä,
jotka maist. Hj. Appelgren satunnaisesti koh-
tasi muinaist. tutkimusmatkallansa kesällä
1886 Varsinais-Suomessa.
- Vanhemman rautakauden esineitä.
- Laitila. 2. Varsiputkellisen väkäkeihään terä, josta kons.pöytäk.
toinen väkä on melkein juurta myöten kat-
kennut, toinen kokonansa poislohjennut. Löy-
detty Heikon talon maalta Seppälän kylästä
Laitilasta.
- Myöhemmän rautakauden esineitä.
- Uusikirkko. 3. Soikea kupurasolki skandinavialaista muo-
Turun l. toa, kupuran seinät reijillä. Syksyllä 1884
löydetty Nohkalan talon pellosta, läheltä ta-
loa, Hallun kylästä Uusikirkko.
4. Matala tiuvun muotoinen hely pronssista